

Pöytäkirja: Kouvolan Tarkastuslautakunta 17.10.2023

Aika 17.10.2023 klo 17:00 - 18:30

Paikka Kaupungintalo, kokoushuone P097 Kasarminmäki

Asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
§ 43		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 44		Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 45		Kaupungin osavuosisikatsaus 1-8/2023	6
§ 46		Tilintarkastajan työohjelman mukainen väliraportti 1/2023	7
§ 47	1	Kouvolan kaupungin tilivelvollisten määrittely vuodelle 2024	8
§ 48		Saapuneet vastineet vuoden 2022 arviointikertomukseen	10
§ 49		Muut asiat	14

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Lehtomäki Maija	puheenjohtaja	
	Vesala Katriina	varapuheenjohtaja	
	Bragge Tommi	jäsen	
	Ripattila Juha	jäsen	
	Eklund-Vuorela Karolina	jäsen	
	Vainio Vesa	jäsen	
	Niemelä Esa	jäsen	
	Lehtonen Janne	jäsen	

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Muu	Tuomela Ulla-Maija	muu osallistuja, vastuullinen tilintarkastaja	
	Kanerva Karoliina	sihteeri, vs.arviointipäällikkö	
	Kunnas Hellevi	asiantuntija, talousjohtaja	Kokouksessa paikalla §:n 45 käsittelyn aikana klo 17.00-17.15.
	Huuskonen Vesa	muu osallistuja, arviointipäällikön virkaan valittu	

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Poissa	Rönholm Marita	jäsen	
	Werning Paula	valtuuston pj.	

Pöytäkirjan tarkastus

Maija Lehtomäki, puheenjohtaja

Karoliina Kanerva, sihteeri

Janne Lehtonen, pöytäkirjan tarkastaja

Katriina Vesala, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on tarkastettu 23.10.2023.

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on nähtävänä

Yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 24.10.2023 lähtien.

Lailisuus ja päätösvaltaisuus**Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 43**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

vs. arviointipäällikön ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Läsnäolotarkastuksen tultua suoritetuksi puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Lisäksi tarkastuslautakunta päätti myöntää arviointipäällikön virkaan valitulle Vesa Huuskoselle läsnäolo- ja puheoikeuden.

Pöytäkirjan tarkastajat**Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 44**

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

vs. arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Janne Lehtosen ja Marita Rönnholmin sekä varalle Katriina Vesalan.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta päätti valita pöytäkirjan tarkastajiksi Janne Lehtosen ja Katriina Vesalan.

Kaupungin osavuositarkastus 1-8/2023**4404/02.02.02/2023****Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 45**

Valmistelija: vs. arviointipäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt osavuositarkastuksen kokouksessaan 9.10.2023. Talousjohtaja esittelee Kouvolan kaupunginosavuositarkastuksen 1.1.-31.8.2023 tarkastuslautakunnalle.

Kouvolan kaupungin talouden ja henkilöstön osavuositarkastus 1.1.-31.8.2023 on **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Vs. arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi kaupungin osavuositarkastuksen 1.1.-31.8.2023 esittelyn.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Talousjohtaja Hellevi Kunnas poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Oheismateriaali

Kouvolan kaupungin osavuositarkastus 1-8/2023 pöytäkirjan liite_kv09102023_tarla17102023

Osavuositarkastus 8-2023 esitysmateriaali_kh02102023_kv09102023_tarla17102023

Tilintarkastajan työohjelman mukainen väliraportti 1/2023**5283/00.03.00.00/2023****Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 46**

Valmistelija: vs. arviointipäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Tilintarkastaja on esitellyt tarkastuslautakunnalle elokuun kokouksessa vuotta 2023 koskevan työohjelman. Työohjelman mukainen ensimmäinen väliraportti on valmistunut ja vastuunalainen tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle.

Väliraportti on **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: vastuunalainen tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomela, ulla-maija.tuomela(at)bdo.fi

Vs. arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi tilintarkastajan väliraportin I/2023.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Oheismateriaali

Tilintarkastajan väliraportti I/2023 Kouvolan kaupunki_salassa pidettävä JulkL 24.1 §
15.kohta_tarla17102023

Kouvolan kaupungin tilivelvollisten määrittely vuodelle 2024**5902/02.10/2023****Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 47**

Valmistelija: vs. arviointipäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toimielimen jäsenen ja viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, siihen voidaan kohdistaa tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja valtuusto päättää myönnettävästä vastuuvapaudesta.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan esitettävä lausunto mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen kuntien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohjeen tarkoituksena on ohjeistaa tilinpäätöksen laatimista siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan toiminnasta ja taloudesta. Ohjeessa todetaan, että ”vastuuvapauden myöntämisen kannalta on perusteltua esittää tilivelvolliset toimielimet sekä tilivelvolliset viran- ja toimenhaltijat. Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.” Kouvolan kaupungin kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että tilinpäätöksen yhteydessä esitetään tilivelvollisten määrittelyä käsittelevä teksti ja luettelo tilivelvollisista.

Tilivelvollisten esittäminen myös talousarviossa on perusteltua, sillä valtuuston hyväksymässä talousarviossa asetetaan muun muassa kaupungin johtavien viranhaltijoiden johtamille hallinnollisille kokonaisuuksille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita sekä vastuu talousarvion noudattamisesta. Tilivelvollisten ja muiden kannalta on selkeämpää, kun he tietävät jo talousarviovuoden alussa, keitä tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä annettava vastuuvapauslausuma koskee.

Tilivelvollisuusluettelon ylläpidosta huolehtii tarkastuslautakunta, joka tekee siihen tehtävät olennaiset päivitykset siten, että ajantasainen tieto voidaan toimittaa vuosittain tilinpäätöksen ja talousarvion laatimista varten.

Luettelon tilivelvollisista on **liitteenä**.

Lisätietoja: vs. arviointipäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Vs. arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi ajantasaisen luettelon tilivelvollisista.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

Liite 1 Tilivelvolliset talousarvio 2024_tarla17102023

Saapuneet vastineet vuoden 2022 arviointikertomukseen**5751/00.03.00.00/2023****Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 48**

Valmistelija: vs. arviointipäällikkö Karoliina Kanerva, puh. 020 615 7124, karoliina.kanerva(at)kouvola.fi

Kaupunginvaltuusto (12.6.2023 § 43) on velvoittanut kaupunginhallituksen ja muut tilivelvolliset huomioimaan arviointikertomuksessa esille nostetut kysymykset ja antamaan niistä vastineensa valtuustolle ja tiedoksi tarkastuslautakunnalle syyskuun loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt vastineet kokouksessaan 25.9.2023 § 217 ja kaupunginvaltuusto on merkinnyt vastineet tiedoksi 9.10.2023 § 69.

Tarkastuslautakunnan kysymykset kaupunginhallitukselle olivat:

Huhtikuun osavuosikatsauksessa 2022 todettiin, että Kouvolan kaupungin vuoden 2022 alijäämäksi arvioitiin sillä hetkellä muodostuvan -4,9 miljoonaa euroa.

1. Miksi osavuosikatsauksen tietoihin ei reagoida heti?

2. Miten aiotaan varmistaa, että taloustilanteen korjaamiseksi ryhdytään tekemään välittömästi tarvittavia toimenpiteitä jo meneillään olevan tilikauden aikana?

Talousarvion sitovuustaso on lautakunnan toimintakate.

3. Antavatko talousarvion sitovuustaso sekä toiminnalle asetetut sitovat tavoitteet ja mittarit riittävän tiedon poliittiselle ohjaukselle?

Vuoden 2022 talousarviovalmistelussa sisäiset vuokrat jäivät liian pieniksi toteumiin nähden ja vaikutukset lautakuntien toimintakuluihin olivat yhteensä yli miljoona euroa.

4. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä, miksi arvion ja toteuman ero oli noin merkittävä?

5. Miten aiotaan varmistaa jatkossa,

a. että sisäiset vuokrat määritellään talousarvion valmisteluvaiheessa siten, että lautakunnat pystyvät ne tarkemmin omissa talousarvioissaan huomioimaan

b. että ne toteutuvat talousarvion mukaisesti ilman mittavia muutoksia kesken tilikautta?

Konsernipalvelujen toimiala on valmistellut tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen johdosta annettavat vastineet.

Huhtikuun osavuosikatsauksessa 2022 todettiin, että Kouvolan kaupungin vuoden 2022 alijäämäksi arvioitiin sillä hetkellä muodostuvan -4,9 miljoonaa euroa.

1. Miksi osavuosikatsauksen tietoihin ei reagoida heti?

Osavuosikatsauksen antamaan kuvaan taloustilanteen heikentymisestä on reagoitu välittömästi. Osavuosikatsauksen 1-4/2022 merkittävimmät ylitykset johtuivat ulkoisista, ennakoimattomista tekijöistä eli energia- ja polttoainekustannuksien noususta, alkuvuoden haastavista sääolosuhteista, koronasta johtuvista henkilöstökustannuksesta sekä Kymsoten arvioidusta ylityksestä. Kymsoten kasvaneisiin kustannuksiin on reagoitu heti vuoden 2021 puolella antaen omistajaohjausta talousarviosta vuodelle 2022 sekä palkkaharmonisointikustannuksista. Omistajaohjausta on jatkettu vuoden 2022 kevään aikana. Energiakustannusten osalta käynnistettiin laajat energiansäästötoimenpiteet alkusyksystä 2022. Keväällä käynnistettiin nopeita ja pehmeitä energiatoimenpiteitä.

2. Miten aiotaan varmistaa, että taloustilanteen korjaamiseksi ryhdytään tekemään välittömästi tarvittavia toimenpiteitä jo meneillään olevan tilikauden aikana?

Vuoden 2023 ensimmäisen osavuosikatsauksen yhteydessä kaupunginhallitus päätti velvoittaa toimielimet tekemään korvaavia toimenpiteitä talousarvioylitysten kattamiseksi sekä noudattamaan erittäin tiukkaa talouskuria. Lisäksi toimielinten taloustietoisuutta ja -vastuuta pyritään parantamaan koulutuksella ja tiedottamisella.

Talousarvion sitovuustaso on lautakunnan toimintakate.

3. Antavatko talousarvion sitovuustaso sekä toiminnalle asetetut sitovat tavoitteet ja mittarit riittävän tiedon poliittiselle ohjaukselle?

Sitovuustaso

Talousarvion lainsäädäntöperustana on kuntalain 110 §, jossa säädetään kunnan talousarviosta ja -suunnitelmasta. Muutoin kunnat voivat päättää kuinka talousarvion ja -suunnitelman laativat. Kuntaliiton suositus "Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio ja -suunnitelma" antaa käytännön ohjeita ja malleja, joita kunnat voivat soveltaa.

Kuntalaki ei sisällä tarkempia määräyksiä talousarvion valtuustoon nähden sitovasta tasosta. Kouvolassa talousarvion sitovuustasona on käyttötalouden osalta toimielimen (kaupunginhallitus/lautakunta)

toimintakate. Investointien sitovuustasona on toimitelmin paitsi kärkihankkeet ovat sitovia valtuustoon nähden. Kuntaliiton talousarviosuosituksen mukaan määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Lautakunnat vastaavat Kouvolassa vastuualueensa palvelujen suunnittelusta, kehittämisestä, ohjaamisesta sekä valvomisesta. Lautakunnat myös kehittävät palvelutuotannon tuottavuutta sekä vastaavat palvelujen järjestämisestä asetettujen tavoitteiden, palvelujen järjestämistä koskevien periaatteiden ja määrärahojen puitteissa. Lautakunta määrittää myös tarvittavat palvelut ja niiden laatutason. Edellä mainitut tehtävät on sidoksissa lautakuntien käytössä oleviin määrärahoihin, joten on tarkoituksenmukaista, että talousarvion sitovuustaso on toimitelmin.

Valtuuston rooli on strateginen ohjaaminen ja sitovuustason laskeminen kaventaisi lautakuntien päätösvaltaa.

Tavoitteet

Sitovia tavoitteita ja niiden mittareita työstetään ja kehitetään jatkuvasti poikkihallinnollisesti yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Tavoitteet pyritään yhteismitallistamaan niin, että ne ovat samantasoisia jokaisen toimielimen osalta. Vuositavoitteet tulee olla selkeästi määriteltyjä ja niillä tulee olla laadullisesti tai määrällisesti kuvattavissa oleva lopputulos. Tavoitteille asetetaan onnistumista kuvaavat mittarit, jotka kuvaavat tavoitteen toteutumista. Mittarit laaditaan kuvaamaan tavoitteiden saavuttamista ja ne tulee olla mitattavissa.

Vuoden 2022 talousarviovalmistelussa sisäiset vuokrat jäivät liian pieniksi toteumiin nähden ja vaikutukset lautakuntien toimintakuluihin olivat yhteensä yli miljoona euroa.

4. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä, miksi arvion ja toteuman ero oli noin merkittävä?

Sisäiset vuokrat vuodelle 2022 tarkistettiin kaupunginhallituksen 20.9.2021 päätöksellä. Tämän jälkeen muutokset talousarvioon 2022 tehtiin manuaalisesti, jolloin niihin jäi inhimillisiä virheitä johtuen suuresta työmäärästä, resurssipulasta ja tiedonkulkukatkoksista.

5. Miten aiotaan varmistaa jatkossa,

- a. että sisäiset vuokrat määritellään talousarvion valmisteluvaiheessa siten, että lautakunnat pystyvät ne tarkemmin omissa talousarvioissaan huomioimaan*

Toimialoilla tulee olla riittävän ajoissa tieto tulevista palveluverkkomuutoksista, jotta muutokset sisäisiin vuokriin pystytään huomioimaan talousarviovalmistelussa. Vuoden 2024 talousarvioon

liittyy erittäin paljon muutoksia, jolloin sisäisten vuokrien laskeminen on haasteellista. Sisäisten vuokrien valmisteluprosessia kehitetään edelleen vuoden 2023 aikana.

b. että ne toteutuvat talousarvion mukaisesti ilman mittavia muutoksia kesken tilikautta?

Tuleville vuosille ennustettavista talousarviomuutoksista on keskusteltava sisäisesti enemmän. Tätä tiedonkulkua ja prosessia on jo kehitetty. Syyskuusta 2023 alkaen sisäiseen ja ulkoiseen vuokraukseen on saatu uutta henkilöresurssia.

Lisätietoja: talousjohtaja Hellevi Kunnas, puh. 020 615 5054, hellevi.kunnas(at)kouvola.fi

Vs. arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää merkitä saadut vastineet tiedoksi ja päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi saadut vastineet tiedoksi ja päätti pyytää tarkennusta kysymyksen 3. vastaukseen. Tarkastuslautakunta pyytää tarkennuksena vertailua hyödyistä ja haitoista, mikäli talousarvion sitovuustasoa laskettaisiin.

Muut asiat

Tarkastuslautakunta 17.10.2023 § 49

1. Arviointipäällikön esittäytyminen
Kaupunginvaltuustossa 9.10.2023 valittu arviointipäällikkö Vesa Huuskonen esittäytyy tarkastuslautakunnalle.
2. Muut mahdolliset asiat

Vs. arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi Vesa Huuskosen esittäytymisen.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 43, § 44, § 45, § 46, § 47, § 48, § 49

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.